

Richtlijn Bewegwijzering Gemeente Alphen aan den Rijn

Richtlijn Bewegwijzering

Versiedatum	:	26 maart 2024
Auteur	:	B. Peterse (Ronnico)
Vastgesteld	:	23 april 2023
Inwerkingtreding	:	23 april 2024
Gepubliceerd	:	29 april 2024

Inhoudsopgave

1.	INLEIDING.....	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	NUT BEWEGWIJZERING	5
1.3	DOEL RICHTLIJN.....	5
1.4	TOERISTISCHE BEWEGWIJZERING	6
1.5	LOKALE OBJECTBEWEGWIJZERING	7
1.6	INDUSTRIEBEWEGWIJZERING	7
1.7	K-BEWEGWIJZERING (NBD)	8
1.8	FIETSKNOOPPUNTEN	8
1.9	VOETGANGERSBEWEGWIJZERING	9
2.	BELEID BEWEGWIJZERING	10
2.1	FUNCTIE EN DOEL	10
2.2	HOOFDEISEN BEWEGWIJZERING	10
2.2.1	<i>Uniformiteit</i>	10
2.2.2	<i>Continuïteit</i>	11
2.2.3	<i>Leesbaarheid</i>	11
2.2.4	<i>Begrijpelijkheid</i>	11
2.3	VERWIJZINGEN PER WEGCATEGORIE	11
3.	JURIDISCH KADER	13
3.1	BELEIDSREGELS	13
3.2	PUBLIEKRECHT	13
3.3	PRIVAATRECHT.....	13
3.4	HANDHAVING	14
4.	CRITERIA VOOR VERWIJZING	15
4.1	SYSTEMATIEK BEWEGWIJZERING	15
4.2	LOKALE OBJECTBEWEGWIJZERING	15
4.2.1	<i>Gebieden/terreinen/parken</i>	16
4.2.2	<i>Solitaire objecten</i>	16
4.3	TOERISTISCHE BEWEGWIJZERING	17
4.3.1	<i>Dagrecreatie</i>	17
4.3.2	<i>Verblijfsaccommodatie</i>	18
4.3.3	<i>Horeca</i>	18
4.4	INDUSTRIEBEWEGWIJZERING	18
4.5	K-BEWEGWIJZERING (NBD)	18
4.6	FIETSKNOOPPUNTEN	19
4.7	VOETGANGERSBEWEGWIJZERING	19
5.	BEHEER EN ONDERHOUD	20
5.1	AANSCHAF EN PLAATSING	20
5.2	ONDERHOUD	20
5.3	MUTATIES.....	21
5.4	HEROVERWEGING BESTAANDE BEWEGWIJZERING	21

6. SCHEMA TOEWIJZING BEWEGWIJZERING	22
BIJLAGE - BESCHRIJVING MATERIALEN	27

1. Inleiding

Deze richtlijn Bewegwijzering Gemeente Alphen aan den Rijn beschrijft het beleid voor plaatsing, uitvoering en beheer van de bewegwijzering in de gemeente Alphen aan den Rijn. De richtlijn moet zorgen voor eenduidigheid in de verwijzing en uniformiteit in de uitvoering.

Het doel van bewegwijzering is het zo goed mogelijk informeren van weggebruikers en het zo vlot en veilig mogelijk geleiden van weggebruikers naar hun bestemmingen. Bewegwijzering bestaat uit geografische bewegwijzering en toeristisch-recreatieve bewegwijzering.

1.1 Aanleiding

In de gemeente Alphen aan den Rijn is de bewegwijzering uitgevoerd in diverse uitvoeringen. Er staan wegwijzerborden uitvoeringen die niet voldoen aan de landelijke richtlijnen voor bewegwijzering. Tot nu toe had de gemeente Alphen aan den Rijn geen beleid voor bewegwijzering, waardoor de huidige bewegwijzering niet eenduidig is uitgevoerd. De gemeente wil het beleid voor bewegwijzering formuleren, zodat bij uitvoering en plaatsing één lijn kan worden getrokken en de bewegwijzering herkenbaar is voor de weggebruiker.

1.2 Nut bewegwijzering

Bewegwijzering vervult een essentiële functie voor de weggebruiker en de wegbeheerder. Door bewegwijzering kan de weggebruiker zijn plaats bepalen en de weg vinden naar zijn bestemming. Bewegwijzering draagt zo bij aan een vlotte en veilige verkeersafwikkeling. Ook met de opkomst van de navigatiesystemen heeft bewegwijzering niets aan belang ingeboet. Gebruikers van deze systemen gebruiken de bewegwijzering als welkome bevestiging dat ze op de goede weg zijn. Door de verwijzing naar lokale (recreatieve) voorzieningen zorgt bewegwijzering daarnaast voor een stimulans van de lokale economie.

1.3 Doel richtlijn

Met de richtlijn beoogt de gemeente het volgende:

- Uniformiteit in uitvoering
De richtlijn moet zorgen voor een eenduidige uitvoering van de bewegwijzering voor grotere herkenbaarheid, meer duidelijkheid en een verzorgde uitstraling.
- Een lijn in bestemmingen
Met de richtlijn wil de gemeente een duidelijke lijn trekken in welke bestemmingen in de bewegwijzering mogen worden opgenomen. In de richtlijn staat welke objecten en accommodaties in aanmerking komen voor een verwijzing en wat de criteria zijn. Verzoeken van inwoners, bedrijven, stichtingen en verenigingen kunnen aan de hand van de richtlijn op een eenduidige manier worden getoetst. Bewegwijzering is gericht op bezoekers van buitenaf die niet bekend zijn in de gemeente Alphen aan den Rijn.
- Minder borden
De gemeente wenst minder borden in het straatbeeld. Eenduidige richtlijnen in bewegwijzering zorgt voor terughoudendheid in het plaatsen van nieuwe bewegwijzering.
- Onderhoud en beheer.
Tot slot staan in deze nota vastgelegd wie verantwoordelijk is voor onderhoud en beheer van de bewegwijzering. Naast de richtlijnen voor het plaatsen van een wegwijzer is het voor de wegbeheerder ook belangrijk om te weten waar welke borden staan. Meldingen die

binnenkomen over kapotte of ontbrekende wegwijzerborden kunnen efficiënt worden opgepakt als er overzicht en inzicht is in wat waar staat.

Deze richtlijn is een leidraad voor alle bewijzing die onder beheer van de gemeente Alphen aan den Rijn valt:

- K-bewegwijzering (NBd);
- toeristische en lokale objectbewegwijzering;
- industrie- en sportterreinbewegwijzering;
- knooppunten (fiets, wandel, ruiter, sloepen);
- voetgangersbewegwijzering.

Beheer onderhoud

K-bewegwijzering – gemeente

Toeristisch – PreT

Lokalen objecten – gemeente

Industriebewegwijzering – derde

Sportterrein – gemeente

Knooppunten – derden

Voetgangersbewegw - gemeente

1.4 K-bewegwijzering (NBd)

Bewegwijzering in de categorie K (RVV 1990) verwijst naar geografische locaties of voorzieningen zoals parkeerplaats, tankstation of wegrestaurant. Deze bewegwijzering is ondergebracht bij de Nationale Bewegwijzeringsdienst (NBd). De NBd zorgt voor een duidelijke en uniforme bewegwijzering langs de Nederlandse wegen (snelwegen, provinciale wegen en gemeentelijke wegen) voor het gemotoriseerd verkeer en het fietsverkeer.

Figuur 1 Uitvoering fietsbewegwijzering en bewegwijzering voor gemotoriseerd verkeer

1.5 Toeristische bewegwijzering

Toeristische bewegwijzering is alle bebording en informatievoorziening naar objecten met een toeristisch-recreatieve functie, herkenbaar aan de witte tekst op een bruine achtergrond.

1.6 Lokale objectbewegwijzering

De lokale objectbewegwijzering verwijst naar algemene voorzieningen zoals bijvoorbeeld het gemeentehuis of een begraafplaats. Deze borden zijn uitgevoerd in blauw-wit.

In de lokale bewegwijzering vervult de wijk een belangrijke functie. In de gemeente Alphen aan den Rijn is de wijkverwijzing opgenomen in het reguliere bewegwijzeringssysteem (K-bewegwijzering).

1.7 Industrie- en sportterreinbewegwijzering

Industrie- en sportterreinbewegwijzering valt enerzijds in de lokale objectbewegwijzering of K-bewegwijzering (verwijzing naar een specifiek industrie/bedrijven- of sportterrein) en anderzijds in specifieke bewegwijzering (verwijzingen binnen het terrein zelf). De wegwijzerborden op een industrie/bedrijventerrein kunnen qua uitvoering per terrein verschillend zijn. Het huidige systeem op de specifieke terreinen wordt uitgefaseerd. In de toekomst is het mogelijk dat een nieuw systeem wordt opgezet maar dit zal door een marktpartij beheerd en onderhouden moeten worden.

Figuur 2 Uitvoering industriebewegwijzering De Schans

Figuur 3 Uitvoering bewegwijzering Zegersloot

1.8 Knooppunten

Knooppunten zijn een systeem van regionale routes, samengesteld uit nummers. Er zijn routes uitgezet voor fietsers, wandelaars en sloepen. Deze knooppunten zijn in regionaal beheer.

Naast de borden met de knooppuntnummers zijn er informatiepanelen met een plattegrond en de knooppunten.

Figuur 3 Uitvoering fietsknooppunten

Naast het knooppuntensysteem zijn er voor fietsers en wandelaars ook nog langeafstand routes voorzien van 'eigen' borden.

1.9 Voetgangersbewegwijzering

Voetgangersbewegwijzering is bedoeld om voetgangers in een bepaald gebied (vaak in het centrum) naar de juiste bezienswaardigheden, belangrijke punten en relevante faciliteiten te geleiden.

Figuur 4 Uitvoering voetgangersbewegwijzering Alphen aan den Rijn

2. Beleid bewegwijzering

Gemeente Alphen aan den Rijn baseert haar bewegwijzeringsbeleid op de richtlijn bewegwijzering 2014 van het CROW. Hierin zijn de kaders beschreven voor de bewegwijzering van wegen in Nederland. CROW is een kennisplatform en netwerkorganisatie voor infrastructuur, verkeer en vervoer en openbare ruimte en aanbesteden en contracteren.

De CROW-richtlijn omschrijft onder meer de functie van bewegwijzering, de doelstellingen, de eisen waaraan de bewegwijzering moet voldoen, welke doelen in aanmerking komen voor verwijzing en wat het aantal verwijzingen mag zijn per wegcategorie.

2.1 Functie en doel

De bewegwijzering is met name bedoeld voor de weggebruiker die ter plaatse niet bekend is. De voornaamste doelstellingen van de bewegwijzering:

- Oriëntatie: de weggebruiker kan met behulp van bewegwijzering vaststellen waar hij zich bevindt en waar zijn bestemming is.
- Geleiding: de weggebruiker met de grootst mogelijke zekerheid en veiligheid naar zijn bestemming geleiden. Zo draagt bewegwijzering bij aan een vlotte en veilige verkeersafwikkeling.

2.2 Hoofdeisen bewegwijzering

De weggebruiker moet de aangeboden locatie- en routeinformatie kunnen lezen en verwerken zonder dat hij snelheid vermindert. Dit is belangrijk voor de doorstroming en verkeersveiligheid. De vier hoofdeisen waaraan bewegwijzering moet voldoen zijn:

1. Uniformiteit
2. Continuïteit
3. Leesbaarheid
4. Begrijpelijkheid

2.2.1 Uniformiteit

Uniformiteit betekent onder andere dat de systematiek, de gebruikte kleuren, het lettertype en het symboolgebruik uniform moeten zijn. En dat in het gehele land in soortgelijke situaties op eenzelfde wijze wordt verwezen. Het aanduidingenbeleid voor Rijk, Provincie en gemeente moet op elkaar afgestemd zijn. Het pictogram voor bijvoorbeeld ziekenhuis is een (inter)nationaal herkenbaar pictogram.

2.2.2 Continuïteit

De route naar een bestemming moet zonder onderbreking bewegwijzerd zijn totdat het desbetreffende doel is bereikt of totdat de aanduiding niet meer noodzakelijk is. Dit is van groot belang om twijfel bij de weggebruiker over de te volgen route te voorkomen. In principe wordt de recht doorgaande route niet aangegeven, alleen de afslagen.

2.2.3 Leesbaarheid

De belangrijkste factoren die de leesbaarheid van wegwijzers bepalen, zijn de letterhoogte en het kleurcontrast tussen de teksten en de ondergrond.

Hoe groter de letters, hoe groter de afstand waarop wegwijzers leesbaar zijn. Naarmate de verkeersfunctie van een weg belangrijker is, wordt een grotere letterhoogte gekozen.

2.2.4 Begrijpelijkheid

Aanduidingen op bewegwijzering moeten begrijpelijk zijn. Dit betekent dat de plaats- en objectnaam algemeen bekend moeten zijn. De namen van objecten kunnen worden voorzien van een internationaal herkenbaar pictogram. Commerciële bedrijfsuitingen en bedrijfslogo's worden niet toegepast. Ook zelfbedachte logo's worden niet toegepast. Per bestemming wordt in principe één pictogram geplaatst, bij uitzondering maximaal twee.

2.3 Verwijzingen per wegcategorie

Gemeente Alphen aan den Rijn heeft de openbare weg grotendeels ingericht volgens het inrichtingsconcept Duurzaam Veilig. Uit de inrichting van de weg kan de weggebruiker opmaken op wat voor soort weg hij zich bevindt en wat het snelheidsregime is. Duurzaam Veilig onderscheidt drie wegcategorieën: stroomweg, gebiedsontsluitingsweg en erftoegangsweg. Gemeente Alphen aan den Rijn streeft ernaar om de wegen die nog niet voldoen in te richten conform het inrichtingsconcept Duurzaam Veilig.

Een uniforme inrichting van deze wegtypes verhoogt de herkenbaarheid ervan voor de weggebruikers en beïnvloedt het verkeersgedrag in positieve zin. Ook een uniforme uitvoering van de bewegwijzering per wegcategorie draagt bij aan de herkenbaarheid. Hoe belangrijker de weg voor het doorgaand verkeer is, hoe harder er gereden mag worden en hoe hoogwaardiger de bewegwijzering moet zijn. Dit komt tot uitdrukking in het aantal en het type wegwijzers per locatie, de in de bewegwijzering op te nemen hoeveelheid informatie en de letterhoogte van de opschriften.

Buiten de bebouwde kom gelden de volgende uitgangspunten:

- Langs gebiedsontsluitingswegen worden maximaal zes bestemmingen per locatie verwezen. Dat betekent dat de wegwijzers op één wegwijzerpaal (de drager) maximaal zes bestemmingen mogen aangeven.
 - Langs een erftoegangsweg wordt een maximum van zeven bestemmingen gehanteerd.
- Binnen de bebouwde kom:
- bedraagt het maximum aantal bestemmingen per locatie acht bestemmingen.

3. Juridisch kader

De richtlijn Bewegwijzering van de gemeente Alphen aan den Rijn is opgesteld conform lokale en landelijke wet- en regelgeving waarin ook de bevoegdheden van de gemeente zijn vastgelegd.

3.1 Beleidsregels

Het beleid voor de bewegwijzering, deze richtlijn, is opgesteld in opdracht van het college van de gemeente Alphen aan den Rijn. Het college is daartoe bevoegd op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht. In artikel 2:10 van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Alphen aan den Rijn is aangegeven dat aankondigingen, reclameposters, verwijzingsbordjes of vergelijkbare zaken, alleen geplaatst mogen worden in of op de daarvoor bestemde voorzieningen en met toestemming van de gemeente.

Op basis van artikel 16 van de Wegenverkeerswet plaatst de wegbeheerder, al dan niet op verzoek van een derde, de wegwijzers. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen kosten die verbonden zijn aan de plaatsing of de verwijdering van verkeerstekens (o.a. bewegwijzering) worden doorberekend aan degene voor wie het verkeersteken is geplaatst of verwijderd.

3.2 Publiekrecht

De gemeente bepaalt welke bestemmingen in de bewegwijzering mogen worden opgenomen. Die bevoegdheid is juridisch vastgelegd in Artikel 2.10 van de APV 2021 Alphen aan den Rijn: "Het is verboden zonder vergunning van het bevoegde bestuursorgaan de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan".

Met de beleidsregel in dit artikel wil de gemeente de kwaliteit van de leefomgeving waarborgen en verrommeling tegengaan. Op grond van de beleidsregel is het verboden om voorwerpen op of aan de weg te plaatsen die in strijd zijn met de publieke functie ervan. Hieronder vallen ook zaken als reclameborden en particuliere bewegwijzering.

Aanvragen voor opname in de bewegwijzering kunnen bij de gemeente Alphen aan den Rijn worden ingediend. De gemeente Alphen aan den Rijn beoordeelt of een aanvraag binnen de beleidsregel past. Voor de toeristische bewegwijzering maakt de gemeente gebruik van de diensten van het Platform Recreatie en toerisme Alphen aan den Rijn (PReT).

3.3 Privaatrecht

Indien een object of bestemming in de bewegwijzering wordt opgenomen, gaat de aanvrager hiervoor een schriftelijke overeenkomst aan met de gemeente. In nagenoeg alle gevallen is de gemeente eigenaar van de grond waarop de wegwijzers staan. Ter waarborging van de belangen van beide partijen wordt in de overeenkomst (op privaatrechtelijke basis) een aantal zaken geregeld, waaronder de verantwoordelijkheid voor onderhoud en beheer.

Indien gronden in eigendom zijn bij particulieren of andere (overheids-)instanties moet plaatsing van

wegwijzers worden afgestemd met de grondeigenaar. Ook in deze gevallen moet worden voldaan aan de beleidsregel in artikel 2.10 van de APV.

3.4 Handhaving

Tegen bewegwijzering die is geplaatst in afwijking van de beleidsregel kan de gemeente handhavend optreden. Bij een (aanzet tot) overtreding gaat de gemeente in overleg met de overtreder. Indien overleg niet toereikend is, treedt de gemeente tegen de overtreder op.

4. Criteria voor verwijzing

De gemeente Alphen aan den Rijn hanteert een consequente systematiek voor het plaatsen van wegwijzers. Ondernemers en organisaties die een object of doel in de bewegwijzering willen laten opnemen, moeten aan specifieke criteria voldoen.

Uitgangspunt:

- Voor de algemene bewegwijzering conformeert de gemeente zich aan de richtlijnen van het CROW en de Nationale Bewegwijzeringsdienst (NBd).

4.1 Systematiek bewegwijzering

Uitgangspunten:

- Verwijzing vindt plaats als de algemene geografische bewegwijzering niet langer volstaat om de bestemming te bereiken.
- Vanaf de wegen buiten de bebouwde kom (die in beheer zijn van de gemeente) wordt niet verwezen naar bestemmingen binnen de bebouwde kom.

Voor de toeristische en lokale objectbewegwijzering geldt dat geen aparte verwijzing plaatsvindt zolang de weggebruiker op basis van algemene geografische bewegwijzering naar de bestemming kan rijden (bijvoorbeeld door de aanwijzing 'Alphen aan den Rijn' op borden langs de N231 te volgen indien de bestemming in Alphen aan den Rijn ligt).

Uitzondering hierop zijn bestemmingen die voldoen aan de criteria van de provincie en Rijkswaterstaat en een vergunning hebben voor bewegwijzering vanaf de Ring (N207 en N11).

Vanaf wegen buiten de bebouwde kom, die in beheer zijn van de gemeente, wordt niet verwezen naar bestemmingen binnen de bebouwde kom. Daarvoor kan de weggebruiker immers de borden richting het centrum blijven volgen. Eenmaal binnen de bebouwde kom wordt verwezen naar het specifieke doel. Objecten worden zoveel mogelijk gebundeld tot een terrein of gebied. Eenmaal binnen het terrein of gebied kunnen de afzonderlijke objecten worden aangeduid.

4.2 Lokale objectbewegwijzering

Uitgangspunten:

- Solitaire objecten worden alleen in de verwijzing opgenomen als deze een (boven-)regionale functie hebben of veel onbekend verkeer aantrekken.
- Een terrein met een specifieke functie, zoals een sportpark, wordt in de verwijzing opgenomen.

De lokale objectbewegwijzering voor lokale doelen en objecten is herkenbaar aan een blauw bord met zwarte tekst en een zwart symbool in een wit kader. Utilitaire doelen bestaan uit twee categorieën:

- gebieden, terreinen en parken: een verzameling van afzonderlijke bedrijven of instellingen.
- solitaire objecten of instellingen, zoals een begraafplaats.

4.2.1 Gebieden/terreinen/parken

Terreinen met een permanent karakter, zoals industrieterreinen en sportterreinen, worden meegenomen in de lokale bewegwijzering als ze voldoen aan kwantitatieve criteria, zie onderstaande tabel.

Terreinen	Criterium	Aantal
Industrieterreinen, bedrijventerreinen en kantorenparken	Minimum oppervlakte in ha	5
Dagrecreatieve objecten (bijv. sportterrein)	Aantal maanden per jaar open voor publiek	6

4.2.2 Solitaire objecten

Solitaire objecten worden in principe niet opgenomen in de lokale objectbewegwijzering, behalve als ze een (boven-)regionale functie hebben of veel onbekend verkeer aantrekken.

In onderstaand overzicht staan de objecten die in de gemeente Alphen aan den Rijn voorkomen en is aangegeven welke wel/niet in aanmerking komen voor bewegwijzering.

Object	Wel of niet bewegwijzeren	Reden
Algemene begraafplaats/crematorium	Wel	Trekt ook ter plaatse onbekend verkeer aan
Apotheek	Niet	Trekt nauwelijks onbekend verkeer aan
Bibliotheek	Niet	Trekt nauwelijks onbekend verkeer aan
Brandweer	Niet	Trekt nauwelijks onbekend verkeer aan
Gemeentehuis	Wel	Trekt ook ter plaatse onbekend verkeer aan
Gezondheidscentrum	Niet	Trekt nauwelijks onbekend verkeer aan
Huisartsenpost	Niet	Trekt nauwelijks onbekend verkeer aan
Parkeergarage	Wel	Trekt ook ter plaatse onbekend verkeer aan
Politie	Wel	Trekt ook ter plaatse onbekend verkeer aan
Sportaccommodaties (sportvelden, sporthal, sportcomplex)	Wel	Alleen accommodaties (geen verenigingen) worden verwezen, deze trekken ook ter plaatse onbekend verkeer aan
Station NS	Wel	Trekt ter plaatse onbekend verkeer aan
Winkelcentrum	Niet	Trekt nauwelijks onbekend verkeer aan
Ziekenhuis ¹	Wel	Trekt ook ter plaatse onbekend verkeer aan
Zorgcentrum	Niet	Trekt nauwelijks onbekend verkeer aan

¹ Het ziekenhuis in Alphen aan den Rijn is opgenomen in de NBd-bewegwijzering. Richtlijn Bewegwijzering Gemeente Alphen aan den Rijn 2024

Deze selectiecriteria zijn ook opgenomen in een stroomschema waarmee eenvoudig kan worden vastgesteld of een bestemming aan de criteria voor verwijzing voldoet (zie hoofdstuk 7).

4.3 Toeristische bewegwijzering

Toeristische bewegwijzering is alle bebording en informatievoorziening naar objecten met een toeristisch-recreatieve functie, herkenbaar aan de witte tekst op een bruine achtergrond. Voor deze kleurstelling is gekozen vanwege de internationale afstemming voor toeristische verwijzingsobjecten.

De CROW-publicatie 322 typeert recreatieve bestemmingen als: 'duidelijk waarneembaar begrensd gebied met een beperkt aantal in/toegangen, die door aard, omvang en wijze van beheer zijn ingesteld op bezoek door recreanten/toeristen. Dergelijke bestemmingen zijn gedurende een periode van minimaal zes maanden per jaar geopend. Het kunnen zowel commerciële als niet-commerciële bestemmingen zijn.'

Ondernemers in de recreatiesector zijn primair verantwoordelijk voor de vindbaarheid van hun bedrijf. Ondernemers kunnen de vindbaarheid van hun bedrijf vergroten door het bezoekadres duidelijk te vermelden op alle bedrijfsuitingen en daarbij de opzet van de bewegwijzering te vermelden zoals "...volg Alphen aan den Rijn Centrum, daarna ziet u de borden naar". Ook kunnen zij via hun digitale uitingen routebeschrijvingen aanbieden met behulp van routeplanners als Google Maps.

Criteria voor opname in bewegwijzering

Een toeristische bestemming komt alleen in aanmerking voor toeristische bewegwijzering indien wordt voldaan aan de criteria voor dagrecreatie, verblijfsaccommodaties of horeca, zoals beschreven in de volgende paragrafen. Deze selectiecriteria zijn ook opgenomen in een stroomschema waarmee eenvoudig kan worden vastgesteld of een bestemming aan de criteria voor verwijzing voldoet (zie hoofdstuk 7).

4.3.1 Dagrecreatie

Uitgangspunten:

- Een voorziening die valt onder dagrecreatie wordt alleen in de bewegwijzering opgenomen indien deze gedurende 6 maanden per jaar, minimaal 4 dagen in de week, opengesteld is voor het publiek.

Onder dagrecreatie wordt verstaan: een voorziening die door aard, omvang en wijze van beheer is ingesteld op bezoek door recreanten en/of toeristen of een vergelijkbare publieksfunctie heeft. Voor dagrecreatie wordt één criterium toegepast, namelijk openstelling voor publiek gedurende 6 maanden, minimaal 4 dagen in de week. Hierbij wordt geen verschil gemaakt tussen wel of niet commerciële exploitatie.

In deze categorie vallen bezoekerscentra, dagcampings, dagrecreatieterreinen, dierentuinen en musea.

4.3.2 Verblifaccommodatie

Uitgangspunten:

- Een verblifaccommodatie wordt alleen in de bewegwijzering opgenomen indien deze staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, minimaal 6 maanden per jaar open is en voldoet aan de minimale capaciteit aangegeven in deze paragraaf.

Accommodatie	Ondergrens
(Mini)camping/kamperen bij de boer	>= 10 kampeerplaatsen in bedrijfsmatige verhuur
Groepsaccommodatie	Voor groepen > 15 personen
Bungalowpark	>=10 bungalows in bedrijfsmatige verhuur
Hotels-/Restaurant	>=10 bedden in bedrijfsmatige verhuur
B&B	>=4 slaapeenheden in bedrijfsmatige verhuur

4.3.3 Horeca

Uitgangspunten:

- Een horecagelegenheid wordt alleen in de bewegwijzering opgenomen indien het een horecagelegenheid is met verblifaccommodatie en die voldoet aan de criteria voor verblifaccommodatie.

Onder horecabedrijven worden bedrijven verstaan die onder de branchecodering Horeca van de Kamer van Koophandel vallen en waarvan het verstrekken van eten en drinken en het eventueel plaats bieden aan een overnachting, de enige consumptiegerichte activiteiten zijn. Bij een horecabedrijf met verblifaccommodatie (hotel) zijn de criteria voor "Verblifaccommodatie"-objecten van toepassing.

Andere horecagelegenheden worden niet bewegwijzerd, waaronder eetgelegenheden, restaurants en cafés.

4.4 Industriebewegwijzering

Criteria voor het toepassen van een industrieverwijzing is opgenomen in de criteria voor lokale objecten. Dit betreft verwijzingen naar een bedrijven- of industrieterrein. Verwijzingen op een bedrijven- of industrieterrein is vaak opgezet vanuit een vereniging van bedrijven en is maatwerk.

4.5 K-bewegwijzering (NBd)

Aanpassingen in de K-bewegwijzering moeten getoetst worden door de NBd. De K-bewegwijzering ligt vast in het nationaal wegwijzerbestand. Aanpassingen moeten door de wegbeheerder

doorgegeven worden aan de NBd. Jaarlijks wordt door de wegbeheerder een bedrag per wegwijzerlocatie betaald voor het in stand houden van het wegwijzerbestand.

4.6 Knooppunten

Het beheer van de knooppuntborden en lange afstand routes zijn in regionaal beheer. Het knooppuntensysteem van de verschillende gebruikersgroepen beslaan meerdere gemeenten. De uitstraling en uitvoering van de bebording is gebaseerd op de landelijke standaard van het Fietsplatform (fiets) of provinciale standaard (wandel en sloep).

Knooppunten voor ruiters op basis van een provinciale standaard is in ontwikkeling.

4.7 Voetgangersbewegwijzering

Voetgangersbewegwijzering is een specifieke bewegwijzering in die zin dat landelijke uniformiteit van minder belang is. Wel is van belang dat ter plaatse onbekenden de bewegwijzering gemakkelijk herkennen en begrijpen. De herkenbaarheid kan verhoogd worden door binnen één bewegwijzerd gebied één systeem te gebruiken

Voetgangersbewegwijzering heeft zin als:

- er regelmatig voetgangers zijn die de weg niet weten;
- er één of meer objecten of bestemmingen zijn die relatief veel mensen trekken;
- deze bestemmingen of objecten op loopafstand liggen van een punt waar mensen hun vervoermiddel verlaten (parkeerlocatie, station of ander openbaar vervoerlocaties).

Voetgangersbewegwijzering kan ook, indien opvallend uitgevoerd, als city marketing worden gezien. Het kan de uitstraling van een gemeente verhogen.

Van en naar het station/centrum van Alphen aan den Rijn worden objecten specifiek voor voetgangers bewegwijzerd. De criteria op basis waarvan een route wordt bepaald zijn onder meer aantrekkelijkheid en lengte van de route, sociale veiligheid en verkeersveiligheid.

De objecten die bewegwijzerd worden zijn geen commerciële instellingen.

5. Beheer en onderhoud

Uitgangspunt:

- Aanschaf en mutaties van de toeristisch-recreatieve borden komt voor rekening van de ondernemer.
- Aanschaf en mutaties op verwijzingen met een openbaar karakter komen voor rekening van de gemeente.
- Onderhoud van de borden is een verantwoordelijkheid van de wegbeheerder. De uitvoering van het onderhoud kan uitbesteed worden bij een andere partij.
- Kosten voor een wijziging op de verwijzing die voortkomt uit een infrastructurele wijziging, komt voor rekening van de gemeente.
- Bestaande bewegwijzering die niet voldoet aan de richtlijnen komt te vervallen.

5.1 Aanschaf en plaatsing

Aanschaf van toeristisch-recreatieve borden komt voor rekening van de ondernemer die ze aanvraagt. De gemeente Alphen aan den Rijn heeft het toetsen van een aanvraag aan de hand van de opgestelde criteria en het plaatsen van de borden uitbesteed aan het Platform Recreatie en Toerisme (PreT).

Indien plaatsing gewenst is aan een weg die in beheer is bij een andere wegbeheerder dan de gemeente, moet altijd contact worden opgenomen met de betreffende wegbeheerder. Het aanvragen van vergunning voor plaatsing van deze borden komt voor rekening van de aanvrager.

Voor een aantal objecten komen de kosten voor rekening van de gemeente. Het gaat hierbij om objecten die een openbaar karakter hebben, met veel bezoekers van buiten de gemeente. Voor de gemeente Alphen aan den Rijn zijn dat:

- Lokale objecten (zoals bijvoorbeeld gemeentehuis).
- Toeristische objecten in eigendom van de gemeente Alphen aan den Rijn.

5.2 Onderhoud

Het onderhoud van de borden is een verantwoordelijkheid van de wegbeheerder. De gemeente Alphen aan den Rijn pleegt alleen onderhoud aan borden langs wegen die in eigen beheer zijn. De borden die langs de rijks- of provinciale weg staan, worden onderhouden door de provincie respectievelijk Rijkswaterstaat. Onder onderhoud wordt verstaan: het vervangen bij schade/ontbreken, zorgen voor een reparatie en het schoonmaken van de borden.

PreT voert het onderhoud uit voor de bruine toeristische borden. Voor knooppunten en lange afstand routeborden is het beheer en onderhoud regionaal belegd.

Eén van de uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de bebording is het nastreven van een kwaliteitsbeeld A in winkelgebieden, B in woongebieden en C in het buitengebied.

5.3 Mutaties

In een aantal gevallen kan het voorkomen dat een verwijzing moet worden aangepast of verwijderd. Dit is bij:

1. Wijziging van een verkeerssituatie.
2. Sluiting/naamsverandering/verplaatsing van een bedrijf of object.
3. Wijziging van het beleid.
4. Verwijzing voldoet niet langer aan de criteria uit de 'Richtlijn bewegwijzering 2014 van het CROW', Nbd, landelijke richtlijn en overige richtlijnen.
5. Keuze voor een aantrekkelijke route en/of spreiding van recreanten.

De kosten die voortkomen uit 1, 3, 4 en 5 komen voor rekening van de gemeente/wegbeheerder. De kosten die voortkomen uit punt 2 komen voor rekening van het betreffende bedrijf. Kosten voor het vervangen van een bord in verband met beschadiging komen voor rekening van de ondernemer.

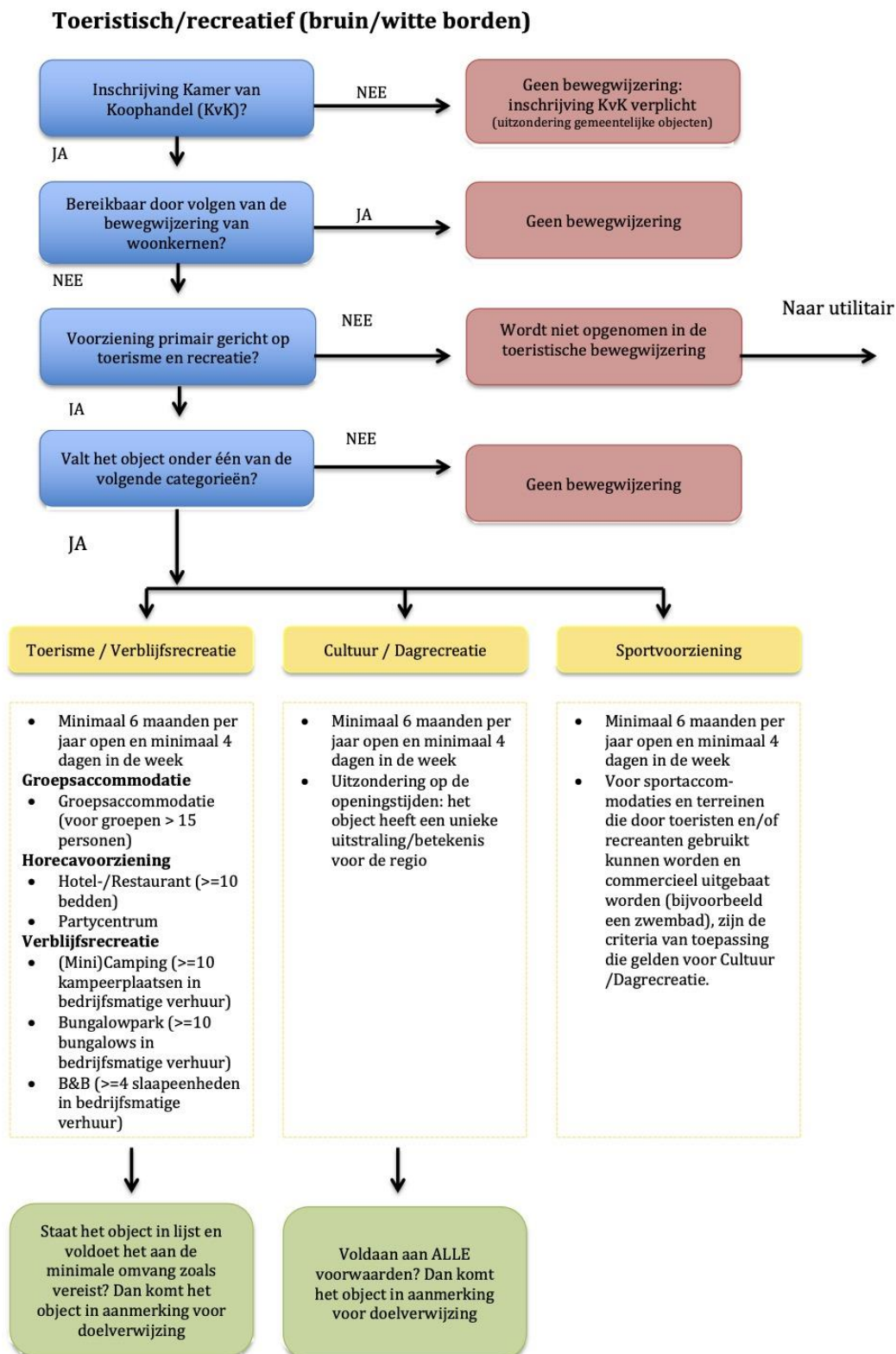
5.4 Heroverweging bestaande bewegwijzering

Bestaande bewegwijzering die niet voldoet aan de richtlijnen, komt te vervallen. Gekeken wordt naar de opzet van verwijzing, uitvoering en naamsvermelding. Met name de naamsvermelding van commerciële bedrijven verval.

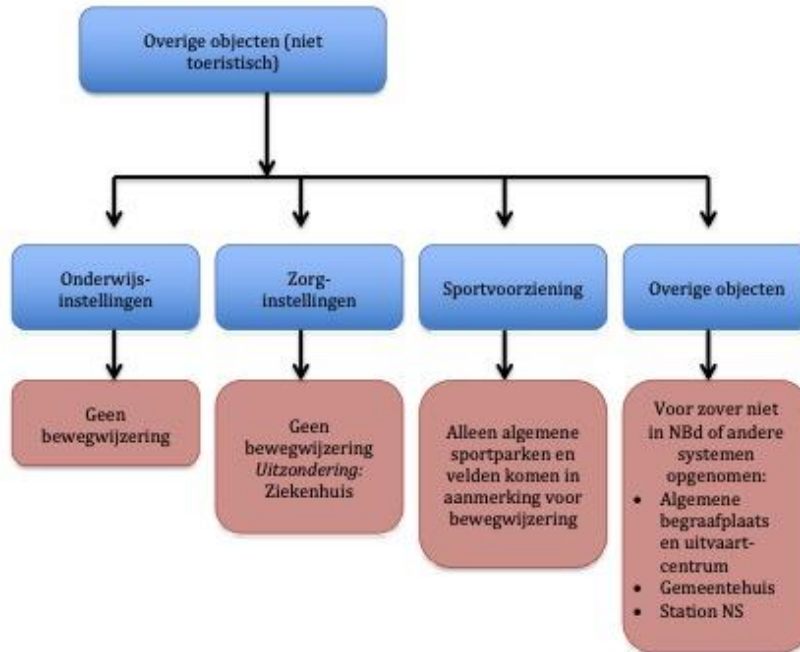
De huidige objectverwijzing is in beheer van de gemeente Alphen aan den Rijn. Bij het opheffen van objectverwijzingen die niet voldoen aan de richtlijnen, houdt de gemeente rekening met bestaande vergunningen en overeenkomsten. De gemeente Alphen aan den Rijn treedt hierover in contact met de vergunninghouder om het nieuwe aanduidingenbeleid uit te leggen en de alternatieve naamvermelding aan te geven.

6. Schema toewijzing bewegwijzing

Aan de hand van onderstaand schema is eenvoudig vast te stellen of een bestemming wel of niet voldoet aan de criteria voor opname in de bewegwijzing. Dit schema is gebaseerd op de landelijke richtlijnen voor de bewegwijzing van het CROW.

Utilitair (blauw-witte borden)

Toelichting stroomschema

Uitgangspunten	Uitleg	
Inschrijving Kamer van Koophandel	Om in aanmerking te komen voor bewegwijzering is inschrijving bij de Kamer van Koophandel noodzakelijk	Het is wettelijk verplicht dat bedrijven, stichtingen en verenigingen zich inschrijven bij de Kamer van Koophandel
Bereikbaar door volgen van de bewegwijzering van woonkernen	Toeristische bewegwijzering wordt pas toegepast indien de algemene bewegwijzering naar de woonkernen niet toereikend is	Dit betekent dat de weggebruiker door het volgen van een woonkern uiteindelijk bij de grens van de bebouwde kom van die kern arriveert, het entreepunt. Vanaf het entreepunt wordt de toeristische bewegwijzering opgepakt ²
Voorziening primair gericht op toerisme en recreatie	Voor toeristische objecten wordt qua lay-out geconformeerd aan de landelijke CROW-richtlijnen	Dit betekent dat voor de toeristische/recreatieve bewegwijzering de bruine/witte borden worden gebruikt
Valt het object onder een van de volgende categorieën	Toeristisch/recreatieve bestemmingen worden in een aantal categorieën onderverdeeld met specifieke criteria	
Toerisme/Verblijfsrecreatie	In deze categorie vallen groepsaccommodaties voor groepen met meer dan 20 personen, hotels met meer dan 10 bedden, partycentra, campings met meer dan 10 kampeerplaatsen, bungalowparken met meer dan 20 bungalows en B&B met 10 bedden of meer.	
Cultuur/Dagrecreatie	In deze categorie vallen bezoekerscentra, dagcampings, dagrecreatieterreinen, dierentuinen en musea die minimaal 6 maanden per	Voor objecten met een unieke uitstraling of betekenis zijn de feitelijke omstandigheden van belang. Trekt het object veel onbekend verkeer? Is er

² Indien het centrum van de woonkern in de algemene bewegwijzering is opgenomen en deze is ook nog toereikend voor het bereiken van het toeristische object, dan wordt de toeristische bewegwijzering pas toegepast zodra de route afwijkt van het volgen van 'centrum'.

Uitgangspunten	Uitleg	
	jaar, minimaal 4 dagen in de week toegankelijk zijn. Indien een object een unieke uitstraling of betekenis heeft voor de regio zoals een gedenkteken, jachthaven met meer dan 20 ligplaatsen, kerk, molen, monument, natuureservaat, natuurtuin, ruïne of uitzichtpunt dan wordt deze ook opgenomen in de bewegwijzering	voldoende parkeergelegenheid? Is er sprake van ruime openingstijden?
Sportvoorziening	In deze categorie vallen alle sportaccommodaties en terreinen die door toeristen en/of recreanten gebruikt kunnen worden en commercieel uitgebaat worden en minimaal 6 maanden per jaar, minimaal 5 dagen in de week toegankelijk zijn	Dit betekent dat voorzieningen die niet toeristisch worden gebruikt onder lokale objectbewegwijzering vallen
Overige objecten (niet toeristisch)	Voor lokale objecten wordt qua lay-out geconformeerd aan de landelijke CROW-richtlijnen	Dit betekent dat voor de lokale bewegwijzering de blauw/witte borden worden gebruikt
Onderwijsinstellingen	Onderwijsinstellingen trekken nauwelijks onbekend verkeer aan en worden niet opgenomen in de bewegwijzering	
Zorginstellingen	Zorginstellingen worden niet in de bewegwijzering opgenomen met uitzondering van ziekenhuis	
Sportvoorziening	Alleen algemene sportparken en velden komen in aanmerking voor bewegwijzering	
Overige objecten	Lokale objecten die ook ter plaatse onbekend verkeer aantrekken worden meegenomen in de lokale bewegwijzering	Dit betekent dat de volgende lokale objecten worden opgenomen in de lokale bewegwijzering: Algemene begraafplaatsen, gemeentehuis en station NS.

Bijlage - Beschrijving materialen

Voor uniformiteit, herkenbaarheid en goed onderhoud en beheer moeten verwijzingsborden en dragers als volgt zijn uitgevoerd:

- De toeristische en lokale objectwegwijzers zijn voorzien van een dubbel omgezette rand (type DOR³) en uitgevoerd met een retroreflecterende folie klasse III/US (Ultimate Signing). De folie is van 3M. Ultimate Signing is dé nieuwe kwaliteitsstandaard. De producent garandeert een langere levensduur van 20 jaar. De borden uitgevoerd in klasse III/US hebben de hoogste helderheid en zijn onder alle omstandigheden het beste zichtbaar.
- Knooppuntborden zijn vlakke borden en uitgevoerd in een biobased uitvoering.
- De borden voldoen aan de NEN-EN 12899 en NEN-3381 2012.
- Lettertype binnen de bebouwde kom is Dd VL 60/45 mm.
- Maatvoering van de toeristische en lokale objectwegwijzers binnen de bebouwde kom is 1130x265 mm (1-regelig). Daar waar wegwijzers binnen de bebouwde kom uithangend aan een lichtmast worden geplaatst (in verband met aanrijdschade) wordt de afmeting 1000x200 mm (1-regelig) in aluminium kokerprofiel (AKO).
- De toeristische wegwijzers worden uitgevoerd in het bruin met witte tekst en de lokale objectwegwijzers worden uitgevoerd in blauw met witte tekst.
- De wegwijzers worden op flespalen of aan lichtmasten geplaatst.
- De flespalen zijn thermisch verzinkt - 76/48 mm Ø - 360 cm (lengte is afhankelijk van aantal borden op één locatie).

³ Er kan desgewenst worden afgeweken van DOR-borden als borden van een ander materiaal dan aluminium worden uitgevoerd (bijv. bio-based borden).